

Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumos Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu”

LM METODISKI INFORMATĪVĀ SANĀKSME KURZEMES REĢIONĀ

Maruta Pavasare, Labklājības ministrija

2014. gada 22. oktobrī

LM un LPS ikgadējās sarunās 2014.gada 14.maijā (1):

LM piedāvāja:

- lai motivētu sociālās palīdzības saņēmējus iesaistīties arī zemu apmaksātā darbā, pēc trūcīgas personas iesaistīšanās darba tirgū **4 mēnešus** neņem vērā ienākumos šīs personas darba algu līdz minimālās darba algas apmēram;
- GMI līmeni 2015.gadā noteikt **60 euro** ;

LM un LPS ikgadējās sarunās 2014.gada 14.maijā (2):

Nosakot atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam, ienākumos *neņemt vērā*:

- ***ģimenes valsts pabalstu***, jo tā mērķis ģimeņu ar bērniem materiālās situācijas līdzsvarošana;
- ***skolēnu vasaras brīvlaikā*** nopelnīto darba algu un ***profesionālās izglītības stipendiju***, kuru mērķis ir motivēt jauniešus mācīties un iesaistīties darba tirgū;

LM un LPS ikgadējās sarunās 2014.gada 14.maijā (3):

No MK noteikumu Nr.299 14.punkta pārcelt uz

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 5.pantu:

- sociālās garantijas bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanā, kuru mērķis ir turpināt sniegt papildu atbalstu šai mērķa grupai;
- naudas līdzekļus, kas iegūti no labdarības fondiem, studējošā kredīts un sociālo kampaņu rezultātā gūtais materiālais labums.

Mērķis - nenovirzīt tos ienākumus, kuri paredzēti konkrētam mērķim (*izglītībai, veselībai u.c.*), citu pamatvajadzību nodrošināšanai.

LM un LPS ikgadējās sarunās 2014.gada 14.maijā (4):

Puses vienojās:

- ***LPS atbalsta LM priekšlikumu par ienākumiem,*** kurus neņem vērā vērtējot atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam.
- Par ***GMI līmeņa paaugstināšanu*** līdz LM piedāvātajam līmenim *LPS organizēs iekšējās diskusijas* ar pašvaldībām un izvērtēs finanšu ietekmi.
- LPS ***vienotu viedokli*** atsūtīs LM līdz **2014.gada 31.jūlijam.**

LM rīcības soļi:

2014.gada augustā MK noteikumu projekts «Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumos Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu” » ievietots LM mājas lapā sabiedriskajai apspriešanai (6.augustā nosūtot info LPS; LLPA un pašvaldību SD);

Komentāri un iebildumi tika saņemti no:

- *Rīgas domes Labklājības departamenta, kurš piedāvā trīs kalendāra mēnešus;*
- *Ventspils pilsētas Sociālā dienesta, kurš iebilst pret ĢVP un stipendijām;*
- *Saldus novada Sociālā dienesta, kurš iebilst pret ienākumu no lauksaimnieciskās ražošanas neņemšanās vērā ;*
- *Garkalnes novada Sociālā dienesta, kurš kopumā atbalsta.*

MK noteikumu projekts VSS-867 (25.09.2014.) (1)

1.1. izteikt 4.punktu šādā redakcijā:

"4. Pēc šo noteikumu 3.punktā minētā iesnieguma saņemšanas sociālais dienests informē iesniedzēju, ka viņa un viņa ģimenes pilngadīgo personu personas dati tiks apstrādāti valsts un pašvaldību informācijas sistēmās saistībā ar sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības pieprasīšanu un saņemšanu, un iesniedzējs apliecina, ka ir informēts par šo personas datu apstrādi un piekrīt tai."

MK 30.09.2014.gada 30.septembra noteikumi Nr.587 "Valsts sociālās politikas monitoringa informācijas sistēmas noteikumi" (SPOLIS)

MK noteikumu projekts VSS-867 (25.09.2014.) (2a)

1.2. papildināt noteikumu II nodaļu ar 12.¹ punktu šādā redakcijā:

„12.¹ Ģimene (persona), kurai noteikts trūcīgas ģimenes (personas) statuss, ***vienu reizi kalendārā gada laikā*** nezaudē noteikto statusu, ja tās ienākumi pārsniedz šo noteikumu 2.punktā norādīto apmēru sakarā ar materiālā stāvokļa uzlabošanos un ienākumu gūšanas uzsākšanu uz darba attiecību pamata vai no saimnieciskās darbības, ***izņemot autoratlīdzību, ienākumus no nekustamā īpašuma un ienākumus no metāllūžņu pārdošanas.*** [..]

MK noteikumu projekts VSS-867 (25.09.2014.) (2b)

[..]

Šajā gadījumā, izvērtējot situāciju atbilstoši šo noteikumu 11. un 12.punktam un aprēķinot ģimenes (personas) vidējos ienākumus, pašvaldības sociālais dienests ***trīs kalendāra mēnešus*** neņem vērā ienākumus vai to daļu līdz **240 euro mēnesī** no šī ienākuma personai darbspējīgā vecumā, kura uzsākusi gūt ienākumus.”

PIEMĒRS – viena trūcīga persona, ilgstošais bezdarbnieks bez ienākumiem:

- decembris - trūcīgā statusa 3.mēnesis – vienīgie ienākumi GMI **49,80 euro** mēnesī + **dzīvokļa pabalsts**;

atkārtoti izvērtē ienākumus (MK Nr.299 11.p.) un atkārtoti piešķir statusu uz 3 mēnešiem;

I.) janvāris, februāris, marts - trūcīgā statuss uz 3.mēnešiem; tiek piešķirts **GMI pabalsts + dzīvokļa pabalsts**.

klients *martā* atrod darbu; **marta beigās klients informē SD, ka mainīsies ienākumi;**

Nosakot atbilstību trūcīgā statusam 3 nākamās mēnešus, piemēro *jauno MK Nr.299*

12.¹ punktu (*ienākumu gūšanas uzsākšana uz darba attiecību pamata*), nevis **12.punktu**;

II.) aprīlis, maijs, jūnijs – klients saņem darba algu **240 euro + GMI pabalstu + dzīvokļa pabalstu**;

PIEMĒRS - viena trūcīga persona, ilgstošais bezdarbnieks bez ienākumiem - turpinājums:

[..]

III.) jūlijs, augusts, septembris - klients nopelna sev iztiku **240 euro mēnesī**.

Pašvaldība ietaupa (!!!) GMI pabalstu *un iespējams dzīvokļa pabalstu.*

- **septembris** – klients zaudē darbu 😊), ☹)

IV.) oktobris, novembris, decembris - atbilstoši MK Nr.299 18.punktam klients atkal 3.mēnešus saņem **GMI pabalstu + dzīvokļa pabalstu.**

MK noteikumu projekts (?)

13.¹ Deklarācijā norāda ģimenes (personas) **ieņēmumus** no saimnieciskās vai profesionālās darbības, kā arī subsīdijas lauksaimniecībai un lauku attīstībai par pēdējiem pilniem trim kalendāra mēnešiem vai par laikposmu no iepriekšējā gada 1.janvāra līdz 31.decembrim.

Deklarācijā norādāmo vidējo ienākumu apmēru mēnesī aprēķina, ņemot vērā ieņēmumu periodu.

MK noteikumu projekts VSS-867 (25.09.2014.) (3)

1.3. izteikt 14.punktu šādā redakcijā:

„14.Papildus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 5.pantā minētajiem par ienākumiem šo noteikumu izpratnē **nav uzskatāmi šādi ienākumi:**

14.1. ģimenes valsts pabalsts;

14.2. pabalsts aizbildnim un audžugimenei par bērna uzturēšanu Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā (45; 80 un 90 euro);

14.3. sociālās garantijas bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās, **tai skaitā dzīvokļa pabalsts bārenim;**

[..]

PIEMĒRS – pabalsts aizbildnim un audžuģimenei par bērna uzturēšanu

Bērns ievietots audžuģimenē. Audžuģimene pēkšņi zaudē darbu un vairākus mēnešus nevar atrast jaunu (*bērna interesēs noteikti nav uzreiz tikt izņemtam no ģimenes*).

Pabalsta bērna uzturam mērķis – ārpusģimenes aprūpē esošā bērna ikdienas vajadzību nodrošināšana

1. Ģimenes ienākumos tiek skaitīta atlīdzība par audžuģimenes pienākumu pildīšanu (patlaban **113,83 euro** mēnesī).
2. Brīdī, kad audžuģimenē ievietotais bērns ir nodots pirmsadopcijas aprūpē, pašvaldība pabalstu bērna uzturēšanai maksā adoptētājam, nevis audžuģimenei (*Adopcijas kārtības 28.punkts*), savukārt atlīdzība par pienākumu pildīšanu saglabājas – kas nozīmē, ka pašvaldībai ir jāpārskata ģimenes ienākumi, jo tikai bērna uzturēšana netiek maksāta.
3. Audžuģimenei izmaksātā atlīdzība tiek pārtraukta brīdī, kad tiek lauzts līgums ar pašvaldību par audžuģimenes pienākumu pildīšanas izbeigšanu.

Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā

25.² pants. Dzīvokļa pabalsts bērnam bārenim [..] (*Nākotnes versija*)

(2) Dzīvokļa pabalstu bērnam bārenim [..], piešķir šādu ar dzīvojamās telpas lietošanu saistītu izdevumu segšanai:

1) izdevumiem par dzīvojamās telpas lietošanu (*īres maksa, nepieciešamie izdevumi par obligāti veicamajām pārvaldīšanas darbībām*);

2) izdevumiem par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu (*siltumenerģija apkures un karstā ūdens nodrošināšanai, elektroenerģija, patērētais ūdens, dabasgāze, kanalizācijas vai asenizācijas nodrošināšana, sadzīves atkritumu apsaimniekošana*), ja tie nav ietverti īres maksā vai nepieciešamajos izdevumos par obligāti veicamajām pārvaldīšanas darbībām.

Pārejas noteikumi:

14. Šā likuma [25.² pants](#) stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.

MK noteikumu projekts VSS-867 (25.09.2014.) (4)

[..]

14.4. **saņemtais studiju** un studējošā kredīts;

14.5. **stipendija izglītojamam, kas profesionālās izglītības iestādē klātienē** apgūst profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmu (izglītības programmas īstenošanas ilgums ir vismaz viens gads);

14.6. **izglītojamā vecumā no 15 līdz 18 gadiem ienākumi no algota darba ne vairāk kā par vienu (?) mēnesi** kalendārā gada laikā kopā;

14.7. **ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas (piemājas saimniecībās vai personīgās palīgsaimniecībās), kas netiek aplikti ar iedzīvotāju ienākuma nodokli;**

14.8. **materiālais labums naudā vai natūrā, kas iegūts sociālo kampaņu rezultātā vai no labdarības fondiem, kā arī no Eiropas atbalsta fonda **vistrūcīgākajām personām.****”

MK noteikumu projekts VSS-867 (25.09.2014.) (5)

1.4. papildināt noteikumus ar 19.6.apakšpunktu šādā redakcijā:

„19.6. naudas līdzekļu uzkrājumi **ģimenei (personai)** **128,06 euro** apmērā;”.

2. Noteikumi stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.

Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā

Saeimā pieņemts 18.09.; Izsludināts 24.09.2014.

Aizsargātais lietotājs — trūcīga vai maznodrošināta ģimene (persona) vai daudzbērnu ģimene, kura izlieto elektroenerģiju savā mājstāvēniecībā pašas vajadzībām (galapatēriņam).

Pārejas noteikumu 44.p.un 46.p.:

No 2015.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojumu nodrošina a/s «Latvenergo» šādā apmērā:

- 1) trūcīgai vai maznodrošinātai ģimenei (personai) ne vairāk kā **100 kilovatstundu** elektroenerģijas tirdzniecība par cenu **0,0131 euro ***) par vienu kilovatstundu katrā norēķinu periodā (*kalendārajā mēnesī*);
- 2) daudzbērnu ģimenei ne vairāk kā **300 kilovatstundu** elektroenerģijas tirdzniecība par cenu **0,0131 euro ***) par vienu kilovatstundu katrā norēķinu periodā (*kalendārajā mēnesī*).

*) + tīklu pakalpojumu tarifs un obligātā iepirkuma komponente (OIK) – fiksētās cenas.

Paldies par uzmanību!

www.lm.gov.lv

Twitter:@Lab_min

Flickr.com:Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba

LATVIJAS REPUBLIKAS LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA
MINISTRY OF WELFARE OF THE REPUBLIC OF LATVIA